

VISOKI TRGOVAČKI SUD
REPUBLIKE HRVATSKE
Davor Pustijanac, sudac
Kristina Saganić, sudac

Primljeno: 30 -04- 2025

BROJ 11 Su 320/2025

Zagreb, 30. travnja 2025.

VISOKI TRGOVAČKI SUD
REPUBLIKE HRVATSKE

Predsjednik suda Ivica Omazić
Na broj: 11 Su-320/2025

Na temelju odredbe čl. 28. st. 4. Zakona o sudovima (Narodne novine broj 28/13, 33/15, 82/15, 82/16, 67/18, 126/19, 130/20, 21/22, 60/22, 16/23, 155/23, 36/24) i čl. 10. st. 1. Sudskog poslovnika (Narodne novine broj 37/14, 49/14, 08/15, 35/15, 123/15, 45/16, 29/17, 33/17, 34/17, 57/17, 101/18, 119/18, 81/19, 128/19, 39/20, 47/20, 138/20, 147/20, 70/21, 99/21, 145/21, 23/22, 12/23, 122/23, 55/24, 136/24) dostavlja se

IZVJEŠĆE O IZVANREDNOM NADZORU

Rješenjem predsjednika Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj 11-Su-320/2025 od 14. travnja 2025. određen je izvanredni nadzor nad urednim obavljanjem poslova suca Trgovačkog suda u Zagrebu u stečajnom predmetu poslovni broj St-17/1999, vezano uz navode u predstavi podnositelja DINOVA-DIONA d.o.o. Nadzor su po rješenju predsjednika Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske obavili 28. travnja 2025. suci tog suda Davor Pustijanac i Kristina Saganić, uvidom u taj stečajni predmet i e-Spis.

Izvanredni nadzor je određen po primitku dopisa Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Su-VI-517/2023-19 od 27. ožujka 2025., vezano uz dopunu pritužbe podnositelja zaprimljene na Vrhovni sud Republike Hrvatske 25. ožujka 2025. Naime, podnositelj je Vrhovnom sudu Republike Hrvatske podnio pritužbu 20. svibnja 2024. (zaprimljena na Vrhovni sud Republike Hrvatske 21. svibnja 2024.) s dopunama od 29. svibnja 2024. i od 24. ožujka 2025. (zaprimljena na Vrhovni sud Republike Hrvatske 25. ožujka 2025.).

Podnositelj se u pritužbama u bitnome poziva na nepravilnosti u postupanju Trgovačkog suda u Zagrebu u parničnom predmetu poslovni broj P-667/2022 (sada P-653/2024) i u stečajnom predmetu koji se vodi nad stečajnim dužnikom DIONA d.d. u stečaju poslovni broj St-17/1999 (u vezi s time i na postupanje sudske uprave glede izuzeća stečajnog suca), kao i na postupanje Županijskog suda u Zagrebu u predmetu broj Gž-Zk-63/2022. Predmet ovog izvanrednog nadzora u skladu s rješenjem predsjednika Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj 11-Su-320/2025 od 14. travnja 2025., odnosi se na provjeru navoda iz predstave podnositelja, vezano uz stečajni predmet Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj St-17/1999.

Pritužbeni navodi podnositelja se u bitnome mogu sažeti u sljedećim tvrdnjama:

- da sutkinja Danijela Uzelac Ljubić više od dvije godine od dodjele predmeta u rad nije poduzela ni jednu konkretnu radnju, osim pozivanja stečajnog upravitelja na dostavu pisanog izvješća zaključcima od 3. veljače i 9. lipnja 2022.
- da nije odlučeno o njegovom prijedlogu za razrješenje stečajnog upravitelja koji „... daje u zakup, otuđuje i zalaže nekretninu pod razlučnim pravom bez odluke stečajnog suca i odbora vjerovnika...”
- da nije odlučeno o prodaji imovine i nisu poduzete potrebne radnje suda „...radi realizacije namirenja njegovog razlučnog prava na nekretnini u vlasništvu stečajnog dužnika utvrđenog i priznatog pravomoćnim rješenjem prvostupanjskog suda od 27. siječnja 2000...”

Dopunama predstavke se između ostalog ukazuje na to da je u međuvremenu sutkinja Danijela Uzelac Ljubić bez opravdanog razloga izuzeta od postupanja u navedenom stečajnom predmetu, kao i to da se situacija s izuzećem stečajnog suca ponavlja i s trenutno uređujućim sucem mr. sc. Leonom Širićem koji je podnio zahtjev za izuzeće 10. ožujka 2025. Uz navedeno, podnositelj ističe da nepostupanje po njegovim prijedlozima za razrješenje stečajnog upravitelja i prodaju imovine, „... treba tražiti u nekretnini kapitalne vrijednosti u vlasništvu stečajnog dužnika – tržnica u Karlovcu... na kojoj podnositelj zahtjeva ima pravo odvojenog namirenja, čiju prodaju – unovčenje stečajni upravitelj već godinama opstruira”.

Izvanrednim nadzorom je u odnosu na pritužbene tvrdnje o konkretnom stečajnom postupku, utvrđeno sljedeće:

Vezano uz izuzeće uređujućeg suca;

- sutkinja Danijela Uzelac Ljubić je bila zadužena za rad na predmetu od 27. prosinca 2021. Predsjednik Trgovačkog suda u Zagrebu je utvrdio postojanje razloga za njeno izuzeće po njenoj obavijesti od 30. travnja 2024. i predmet dodijelio u rad automatskom dodjelom s iznimkom sucu mr. sc. Leonu Širiću (rješenje 29 Su-426/2024-2 od 21. svibnja 2024.). U razdoblju dok je bila zadužena za rad na predmetu, sutkinja je pozvala stečajnog upravitelja dostaviti pisano izvješće zaključcima od 3. veljače i 9. lipnja 2022., te nalog za očitovanje 9. siječnja 2023.
- sudac mr. sc. Leon Širić koji je zadužen za rad na tom stečajnom predmetu od 22. svibnja 2024. nakon izuzeća sutkinje Danijele Uzelac Ljubić, podnio je predsjedniku suda 10. ožujka 2025. obavijest o postojanju razloga za izuzeće. Predsjednik Trgovačkog suda u Zagrebu je odbio njegovo izuzeće rješenjem od 31. ožujka 2025. (29 Su-310/2025-2). U razdoblju od zaduženja za rad na tom predmetu, sudac je 10. prosinca 2024. pozvao stečajnog upravitelja na dostavu izvješća.

Vezano uz donošenje odluke o prijedlogu podnositelja za razrješenje stečajnog upravitelja;

Stečajnim je zakonom propisano da stečajni sudac može, po službenoj dužnosti ili na zahtjev odbora vjerovnika ili skupštine vjerovnika, razriješiti stečajnog upravitelja ako svoju dužnost ne obavlja uspješno ili iz drugih važnih razloga (čl. 27.

st. 2. Stečajnog zakona, „Narodne novine“ broj 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 197/03, 187/04, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12; jednako je propisano i u čl. 91. novog Stečajnog zakona, „Narodne novine“ broj 71/15, 104/17, 36/22, 27/24, uz razlog razrješenja osobito ako ne postupa po nalogu suda). Iz navoda pritužbe ne proizlazi da je prijedlog za razrješenje stečajnog upravitelja postavio ovlašteni predlagatelj u smislu citirane zakonske odredbe, odnosno odbor vjerovnika ili skupština vjerovnika. Dakle, u slučaju izostanka prijedloga ovlaštenih predlagatelja, stečajni sudac može razriješiti stečajnog upravitelja po službenoj dužnosti, ako ocijeni da za to postoji važan razlog. U konkretnom slučaju stečajni sudac nije donio takvo rješenje. Uz navedeno, Zakonom je propisano i pravo skupštine vjerovnika umjesto stečajnog upravitelja kojeg je imenovao stečajni sudac izabrati drugoga (čl. 23. SZ-a; čl. 87. novog SZ-a).

Vezano uz donošenje odluke o prijedlogu podnositelja za poduzimanje radnji sa svrhom unovčenja nekretnine na kojoj kako on tvrdi ima razlučno pravo;

Podnositelj pritužbe tvrdi da ima razlučno pravo na konkretnoj nekretnini stečajnog dužnika oznake zk.čbr. 1515/4, upisano u zk.ul. br. 939 k.o. Karlovac II, te da mu to daje pravo na odvojeno namirenje iz cijene ostvarene prodajom te nekretnine. Tomu u prilog se poziva na pravomoćno rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj St-17/1999 od 27. siječnja 2000. kojim je razlučno pravo priznato njegovom pravnom predniku. Dakle, predlagatelj stavlja na teret stečajnom sucu nepoduzimanje radnji radi realizacije njegovog razlučnog prava na nekretnini, iz čega proizlaze u bitnome svi daljnji navodi iz pritužbe

Iz stečajnog spisa proizlazi da je stečajni sudac u očitovanju povodom zahtjeva za suđenje u razumnom roku od 2. i 4. travnja 2025., iznio mišljenje da podnositelj (još) nema status razlučnog vjerovnika, jer nedostaje upis tog stvarnog prava u zemljišnim knjigama u korist podnositelja (čl. 309. i 320. st. 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, „Narodne novine“ broj 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14, 81/15, 94/17). Pritom se stečajni sudac poziva i na to da je razlučno pravo priznato predniku podnositelja, a ne njemu kao navodnom sljedniku, pozivajući se i na pravno shvaćanje izraženo u pravomoćnom rješenju poslovni broj St-17/1999 od 17. rujna 1999. (VTS RH, PŽ-6011/2019), odnosno na to da razlučno pravo ne može nastati rješenjem suda u stečajnom postupku nego konstitutivnim upisom založnog prava u zemljišnim knjigama. Stečajni sudac nastavno ističe da podnositelj (još uvijek) nema pravo odvojenog namirenja niti će ga imati sve dok to pravo ne bude upisano u zemljišnim knjigama, o čemu je u tijeku parnica; odnosno da nije moguće udovoljiti zahtjevu podnositelja da se provedu stečajne radnje potrebne radi ostvarenja razlučnog prava na kojeg se podnositelj pritužbe poziva iz navedenih razloga, ili barem ne do pravomoćnog okončanja parnice (P-653/2024; ranije P-3273/2016, P-664/22) u kojoj je podnositelj tražio upis založnog prava na spornoj nekretnini.

Uz navedeno, u stečajnom spisu se nalazi pravomoćno rješenje poslovni broj St-17/2019 od 17. rujna 1999. kojim je odbačen podnositeljev zahtjev da sud poduzme sve potrebne radnje i donese sve odluke u skladu s kojima podnositelj pritužbe ima pravo na odvojeno namirenje tražbine (razlučno pravo) na predmetnoj nekretnini. Dakle, o tom je prijedlogu sud u stečajnom postupku već i odlučio.

Dakle, stečajni je sudac iznio svoje mišljenje o razlozima zašto nije određena prodaja nekretnine pozivajući se na sporni, parnični postupak u kojem će se donijeti odluka vezana uz pitanje postojanja prava na odvojeno namirenje, te na zakonske odredbe o nastanku založnog prava i mogućnosti da novi vjerovnik (s obzirom na to da predlagatelj temelji njegovo pravo na pravu prednika) izvršava ovlasti tog stvarnog prava tek nakon upisa u zemljišnu knjigu.

Prema podacima iz e-Spisa proizlazi da je riječ o parničnom postupku koji se vodi pred Trgovačkim sudom u Zagrebu, koji je započet tužbom podnositelja od 23. prosinca 2016. protiv stečajnog dužnika (P-3273/2016). U tom je postupku prvostupanjski sud najprije donio presudu 30. ožujka 2021. kojom je odbijen tužbeni zahtjev za upis založnog prava na nekretninama tuženika u iznosu od 2.684.692,78 EUR s kamatama te eventualno kumulirani tužbeni zahtjev. Rješenjem Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-2064/2021 od 21. ožujka 2022. ta je presuda ukinuta i predmet vraćen na ponovno suđenje. U ponovljenom prvostupanjskom postupku koji se vodio pod poslovnim brojem P-664/2022 presudom od 21. prosinca 2023. ponovno je odbijen tužbeni zahtjev; Visoki trgovački sud je presudom i rješenjem poslovni broj PŽ-643/2024 od 6. ožujka 2024. odbio tužiteljevu žalbu i potvrdio presudu kojom je odbijen tužbeni zahtjev u točki I. izreke, a ukinuo presudu kojom je odbijen eventualno kumulirani tužbeni zahtjev i predmet u tom dijelu vratio na ponovno suđenje. Protiv te drugostupanjske odluke u dijelu kojim je pravomoćno odbijen tužbeni zahtjev tužitelj je Vrhovnom sudu Republike Hrvatske podnio prijedlog za dopuštenje revizije (Revd 2141/2024 o kojem još nije riješeno), a u preostalom dijelu u kojem je predmet vraćen prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje, predmet se vodi pod poslovnim brojem P-653/2024 i još uvijek je u tijeku. Dakle, u tijeku je sudski postupak vezano uz upis podnositeljevog založnog prava na predmetnoj nekretnini.

Treba naglasiti da predmet ovog nadzora nije niti može biti ispitivanje pravilnosti i zakonitosti sudskih odluka; o tome je li sudska odluka pravilna i zakonita može odlučiti samo nadležni sud u nadležnom postupku po pravnom lijeku. Ovim putem ne može se niti preispitati pravilnost pravomoćnih rješenja predsjednika suda o izuzeću suca. Nastavno na navedeno, predmet ovog nadzora nad radom suca u konkretnom stečajnom predmetu ne može biti niti ispitivanje pravilnosti pravnog shvaćanja suca oko postojanja razlučnog prava podnositelja pritužbe; o tom je spornom pitanju u tijeku parnični postupak. Jednako se odnosi i na ocjenu uredujućeg suca o postojanju važnog razloga za razrješenje stečajnog upravitelja po službenoj dužnosti (u slučaju nepostojanja prijedloga za razrješenje od strane ovlaštenog predlagatelja).

Za naglasiti je da sudovi samostalno i neovisno, u okviru djelokruga nadležnosti određene zakonom, sude na temelju ustava, pravne stečevine Europske unije, međunarodnih ugovora, zakona i drugih važećih izvora prava. Zakonom je zabranjen svaki oblik utjecaja na donošenje sudske odluke koji ima za svrhu utjecaj na tijek i ishod sudskih postupaka; zabranjen je i svaki oblik prisile prema sucima, suprotan načelima demokratskog društva (Zakon o sudovima, čl. 6.). Zahtjev neovisnosti sudova pretpostavlja da sudac samostalno izvršava svoju funkciju, zaštićen od vanjskih utjecaja ili pritisaka koji mogu narušiti njegovu neovisnu prosudbu i utjecati na njegovu odluku. Nepristranost sudaca ima za cilj osiguranje jednakog odmaka od stranaka spora i njihovih pripadajućih interesa u odnosu na

predmet spora. Taj kut gledanja zahtijeva poštovanje objektivnosti i nepostojanje bilo kakvog interesa u rješavanju spora, osim stroge primjene pravnog pravila. U tom pogledu važno je da su suci zaštićeni od vanjskih djelovanja ili pritisa koji bi mogli ugroziti njihovu neovisnost i utjecaja koji mogu usmjeriti odluke suca i time otkloniti dojam njihove neovisnosti i nepristranosti (tako u presudi Suda Europske unije, Velikog vijeća Suda od 11. srpnja 2024. u spojenim predmetima C-554/21, C-622/21 i C-727/21).

Slijedom svega iznijetog, nadzorom nije moguće sucu dati obvezujuću uputu za postupanje ili na bilo koji način utjecati na njegovo pravno mišljenje o kojem ovisi donošenje odluke, a tako niti na donošenje odluke određenog sadržaja. Stečajni sudac nije poduzeo radnje s ciljem prodaje nekretnine na kojoj, prema tvrdnjama podnositelja, on ima razlučno pravo; međutim, odgovor na sporno pitanje postojanja prava podnositelja na odvojeno namirenje, dat će sud u nadležnom sudskom parničnom postupku.

Davor Pustijanac, sudac

Kristina Saganić, sutkinja